

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет музичного мистецтва і хореографії
Кафедра музикознавства та музичної освіти

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
рішенням Вченої ради
Факультету музичного мистецтва
і хореографії
Київського університету
імені Бориса Грінченка
протокол № 11 від «21» 11 2023 р.

Голова Вченої ради

Ганна КОНДРАТЕНКО

ВИМОГИ
ДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

для здобувачів
галузі знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 025 Музичне мистецтво
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 025.00.01 Музичне мистецтво

Київ - 2023

Вимоги до підготовки та захисту кваліфікаційної роботи з галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», освітньої програми 025.00.01 «Музичне мистецтво».

Розробники:

Ольга Олексюк, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти

Ганна Кондратенко, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти

Наталія Костюк, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри музикознавства і музичної освіти

Олександр Опанасюк, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри музикознавства і музичної освіти

Вимоги розглянуто і рекомендовано для затвердження на засіданні кафедри музикознавства та музичної освіти

Протокол від «07» вересня 2023 року №13

Завідувач кафедри

(підпис) Ольга ОЛЕКСЮК

Гарант освітньої програми
«Музичне мистецтво»

(підпис) Ольга ОЛЕКСЮК

Вимоги затверджено на засіданні Вченої Ради Факультет музичного мистецтва і хореографії

Протокол від «21» 11 2023 року № 11

Учений секретар

(підпис)

Тетяна СУХОМЛІНОВА

ЗМІСТ

I. Загальні положення.....	4
II. Етапи підготовки кваліфікаційної роботи.....	9
III. Структура та зміст кваліфікаційної роботи.....	12
IV. Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи.....	19
V. Апробація результатів кваліфікаційної роботи.....	25
VI. Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи.....	29
VII. Захист кваліфікаційної роботи.....	30
VIII. Критерії оцінювання.....	33
Список використаної та рекомендованої літератури.....	36
Додатки.....	38

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського рівня) вищої освіти (Галузь знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальність 025 «Музичне мистецтво»), Освітньої програми 025.00.01 «Музичне мистецтво» атестація здобувачів другого магістерського вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи, яка має містити розв'язок складної задачі (проблеми) у сфері музичного мистецтва, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Підготовка кваліфікаційної роботи здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу (редакція 2020 року, зі змінами 2021 р.) https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_81_7_15.12.17.pdf, де зазначено, що «Магістерська робота – це індивідуальне або колективне завдання науково-дослідницького, творчого чи проектно-конструкторського характеру, яке виконує студент на завершальному етапі фахової підготовки за освітнім ступенем магістра і є однією із форм виявлення теоретичних і практичних знань, уміння їх застосовувати при розв'язуванні конкретних наукових, технічних соціальних та виробничих завдань і містить елементи наукової новизни в даній галузі знань або напрямку практичної діяльності». Відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Київському університеті імені Бориса Грінченка передбачено алгоритм дії щодо основних етапів підготовки та захисту кваліфікаційної роботи https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_27_2_27.04.2023.pdf (зі змінами від 27.04.2023, № 272).

Написання кваліфікаційної роботи зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво»), Освітньої програми 025.00.01 «Музичне мистецтво» передбачає систематизацію та узагальнення теоретичних та практичних аспектів наукового пошуку та найактуальніших проблем у галузі музикознавства / музичної

педагогіки.

Мета кваліфікаційної роботи :

- систематизація й поглиблення теоретичних і практичних знань, формування навичок використання цих знань у вирішенні конкретних наукових і професійних завдань;
- розвиток навичок самостійної наукової роботи й оволодіння методикою теоретичних, експериментальних і науково-практичних досліджень;
- набуття досвіду аналізу результатів досліджень, що були отримані, формулювання висновків і положень;
- набуття навичок написання й оформлення наукової праці та отримання досвіду її публічного захисту.

У процесі підготовки і захисту кваліфікаційної роботи у здобувачів освіти формуються:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій у музикознавстві, педагогіці, виконавстві та характеризуються невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 2 Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8 Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК9 Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК2 Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного

історичного періоду.

СК4 Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / педагогічній діяльності.

СК5 Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК8 Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї під час публічного виступу.

Здобувачі освіти мають продемонструвати наступні результати навчання:

РН-7 Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН-10 Приймати ефективні рішення в галузі культури і мистецтва, аналізувати альтернативи та оцінювати ризики.

**Основними завданнями кваліфікаційної роботи є:
у дослідженнях з музикознавства**

- виокремлення малодосліджених актуальних аспектів, обґрунтування вибору теми;
- визначення об'єкта, предмета, мети, завдань дослідження;
- характеристика джерельної і аналітичної бази за класифікаційними угрупованнями;
- обґрунтування наукового і практичного значення одержаних результатів, власний внесок;
- аналіз літературних джерел, творчого доробку провідних митців; вибір напрямків досліджень, їх обґрунтування;
- визначення фундаментальних засад дослідження та формулювання на їх підставі авторського бачення розв'язання питання, яке досліджується.

у дослідженнях з музичної педагогіки

- вивчення актуальної проблематики у галузі мистецької педагогіки,

ступеня її дослідження у науковій літературі;

- вивчення сучасних мало досліджуваних аспектів наукових тем;
- розкриття сутності ключових понять, явищ, які входять до предмету дослідження;
- виявлення стану сформованості, розвиненості певних умінь, навичок, якостей, компетентностей тощо;
- розробка методичної системи, психолого-педагогічних умов підвищення ефективності музичного розвитку особистості;
- експериментальна перевірка запропонованої системи заходів;
- самостійні висновки, підготовка методичних рекомендацій і пропозицій щодо практичного використання результатів дослідження в освітньому процесі.

У результаті підготовки та захисту кваліфікаційної роботи у майбутнього магістра музичного мистецтва повинна сформуватися науково-дослідницька компетентність, що включає здатність до:

- самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності, в ході якої відбувається самостійне набуття і закріплення професійних знань, умінь і навичок;
- самостійної роботи з науковою, музикознавчою, методичною літературою та джерелами із мережі Інтернет;
- постановки проблеми, висування гіпотези, формулювання мети і завдань дослідження, визначення сутності понять;
- структурування та узагальнення матеріалу, формулювання висновків, доведення та захисту ідей дослідження;
- організації дослідно-експериментальної роботи (у дослідженнях з музичної педагогіки);
- менеджменту власної наукової діяльності, раціонального використання часу, послідовного виконання навчально-наукових завдань,
- самостійної перевірки отриманих результатів.

У вимогах до написання та захисту кваліфікаційних робіт розглянуто алгоритм підготовки від вибору теми до процедури публічного захисту. Дані вимоги призначені для надання допомоги магістрантам у виконанні кваліфікаційної роботи, містять основні рекомендації, що висуваються до змісту та оформлення роботи, організації її виконання, апробації, порядку захисту та критеріїв оцінювання.

II. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Етапи підготовки і захист кваліфікаційної роботи висвітлено у Положенні про організацію освітнього процесу у Київському університеті імені Бориса Грінченка (наказ №793 від 17.12.2020 р. https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_27_27.04.2023.pdf (зі змінами від 27.04.2023, № 272)).

1. ВИБІР ТЕМИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ НАУКОВИХ КЕРІВНИКІВ

Тематика кваліфікаційних робіт із визначенням керівників розробляється кафедрою музикознавства та музичної освіти та затверджується Вченою радою Факультету музичного мистецтва і хореографії. Затверджена тематика кваліфікаційних робіт та список наукових керівників оприлюднюється на сайті Факультету музичного мистецтва і хореографії (у грудні першого року навчання здобувачів). Здобувачі знайомляться із запропонованим переліком тем із зазначенням відповідних керівників. Магістрант обирає тему кваліфікаційної роботи серед сучасних проблем у галузі музикознавства або мистецької педагогіки згідно з урахуванням власних інтересів і здібностей. Орієнтовний перелік рекомендованих напрямів кваліфікаційних робіт подано у Додатку А.

Вибір теми здійснюється за особистою заявою здобувача у довільній формі на ім'я завідувача кафедри музикознавства та музичної освіти та погоджується відповідним науковим керівником.

Студенти можуть запропонувати власну тему кваліфікаційної роботи, яка відповідає напрямку підготовки фахівця та змісту ОП "Музичне мистецтво" з

обґрунтуванням її актуальності і доцільності розроблення. Запропонована тема обов'язково обговорюється на засіданні кафедри і, за умови позитивного рішення, затверджується як тема кваліфікаційної роботи. За поданням завідувача кафедри декан Факультету музичного мистецтва і хореографії готує розпорядження про закріплення тем і призначення керівників кваліфікаційних робіт студентів.

Наукові керівники кваліфікаційних робіт призначаються з-поміж висококваліфікованих педагогічних або науково-педагогічних працівників Університету, які мають, як правило, науковий ступінь і/або вчене звання.

Науковий керівник ставить перед магістрантом загальні завдання, окреслює коло проблемних питань, складає розклад консультацій та здійснює контроль за дотриманням календарного плану виконання кваліфікаційної роботи здобувачем. У разі суттєвих порушень, що можуть призвести до недотримання, він невідкладно інформує завідувача кафедри з метою прийняття відповідних рішень, зокрема й рішення про недопущення здобувача до захисту.

Науковий керівник здійснює контроль за дотриманням норм академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при написанні ним кваліфікаційної роботи відповідно до Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету.

На цьому етапі науковий керівник допомагає здобувачу у складанні індивідуального плану щодо написання роботи; допомагає сформулювати категоріальний апарат кваліфікаційної роботи; рекомендує основну та додаткову наукову літературу, довідкові та архівні матеріали, інші джерела для опрацювання з теми кваліфікаційної роботи.

2. ОСНОВНИЙ ЕТАП передбачає:

- підготовку (написання тексту) кваліфікаційної роботи. Основний текст (без списку використаних джерел та додатків) комп'ютерного набору повинен вміщувати **60-70 сторінок друкованого тексту.**
- підготовку та друк 1 наукової публікації (статті, тез тощо). Обов'язковим є

стаття в електронному виданні Університету Грінченка «Наукові доробки магістрантів». Можливим способом апробації є написання та публікація тез доповіді наукової конференції (семінару, круглого столу тощо).

Науковий керівник надає практичну допомогу при виконанні усіх етапів роботи; надає рекомендації щодо форм оприлюднення результатів дослідження (тези доповіді на наукових студентських конференціях, написання наукових статей тощо). Він проводить систематичні консультації, визначені графіком, перевіряє роботу і пише відгук на неї.

Кафедральний контроль. Згідно індивідуального плану підготовки кваліфікаційної роботи здобувачами освіти здійснюється поточний кафедральний контроль методом обговорення на засіданнях кафедри музикознавства та музичної освіти структурних розділів дослідження здобувачів з визначенням необхідних аспектів, що потребують уточнення, доопрацювання або переробки. Кафедра також встановлює контрольні терміни звітування магістранта щодо виконання кваліфікаційної роботи (поточний контроль і попередній захист)

3. ПРОЦЕДУРА ПРОХОДЖЕННЯ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАХИСТУ

(допуск студента до захисту кваліфікаційної роботи відбувається за місяць до захисту) передбачає:

- надання повного тексту кваліфікаційної роботи;
- проходження процедури перевірки кваліфікаційної роботи на плагіат та отримання довідки;
- отримання відгуку від керівника кваліфікаційної роботи;
- підготовку презентації Microsoft Power Point.
- підготовку зовнішньої рецензії.

4. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

- Надання кваліфікаційної роботи, оформленої відповідно до вимог;
- Надання відгуку наукового керівника, зовнішньої рецензії

- Надання довідки про наявність/відсутність плагіату.

Захист кваліфікаційної роботи в Екзаменаційній комісії відбувається у формі публічного виступу, що включає доповідь, візуалізацію у формі презентації Microsoft Power Point, відповідь на запитання .

III. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Структура кваліфікаційної роботи повинна містити наступні складові:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ;
- основну частину;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (у разі необхідності).

Титульний аркуш

Титульний аркуш роботи містить найменування Київського університету імені Бориса Грінченка, Факультет музичного мистецтва і хореографії, кафедри музикознавства та музичної освіти; прізвище, ім'я, по-батькові автора; назву теми кваліфікаційного дослідження; шифр та найменування спеціальності; назву освітньої програми, науковий ступінь, вчене звання, прізвище та ініціали наукового керівника, його посада; місто і рік захисту роботи. Зразок оформлення титульної сторінки (Додаток Б).

Зміст

Зміст (додаток В, Г) подають на початку кваліфікаційної роботи після титульного аркуша. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів роботи. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті, скорочувати або давати їх за іншою редакцією, послідовністю і підпорядкованістю порівняно з текстом не можна.

Вступ

У вступі розкривається актуальність теми для музикознавства та

музичної педагогіки; аналізуються роботи вітчизняних та зарубіжних науковців, які займалися чи займаються розробкою даної проблеми; формулюються об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження, теоретичне і практичне значення результатів роботи, експериментальна база (за потреби).

Актуальність теми дослідження. Шляхом критичного аналізу існуючих теоретичних ідей, поглядів, концепцій, підходів, положень обґрунтовується актуальність і доцільність обраної теми дослідження. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним, достатньо кількома реченнями висловити головне: постановка проблеми, її сутність та ступінь дослідження у науковій літературі; прізвища авторів, що зробили найбільший внесок у розробку досліджуваної проблеми.

Мета і завдання дослідження. Мета кваліфікаційної роботи – центральний елемент структури і найважливіший методологічний інструмент дослідження. Для досягнення поставленої мети визначають завдання дослідження. Послідовність визначених завдань має бути такою, щоб кожне з них логічно впливає з попереднього.

Для формулювання мети роботи слід використовувати такі словосполучення: *розробити...; виявити, обґрунтувати та експериментально перевірити...; обґрунтувати зміст, форми, методи, засоби...; визначити...;удосконалити...;дослідити... тощо.*

Завдання кваліфікаційної роботи можуть включати наступні елементи:

- висвітлення сутності важливих понять, явищ, що входять до предмету дослідження;
- вивчення та аналіз наукової, музикознавчої та навчально-методичної літератури з теми дослідження;
- розгляд сформованості, розвиненості певних умінь, навичок, якостей;
- визначення критеріїв, рівнів, принципів тощо;
- виокремлення тенденцій; характеристика стильових особливостей у творчості вітчизняних та зарубіжних композиторів, аналіз музичних творів у

контексті дослідження

- розробка методичної системи (моделі), педагогічних умов підвищення ефективності музичного розвитку особистості;
- експериментальна перевірка запропонованої системи (моделі) щодо відповідності її розробленим критеріям;
- підготовка методичних рекомендацій, пропозицій щодо використання результатів дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що створює проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження – міститься в межах об'єкта, відповідаючи на питання: "Яка частина об'єкта розкривається?".

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове, так як в об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага дослідника-магістранта.

Для вирішення конкретних завдань кваліфікаційної роботи використовуються відповідні **методи**. У педагогічних дослідженнях переважно використовуються теоретичні та емпіричні методи, які є також характерними і для наукових робіт у галузі мистецької педагогіки.

Методи теоретичного дослідження – це методи виявлення істини. Вони є засобом збирання науково-педагогічних фактів, у ході аналізу яких виокремлюють та розглядають певні сторони, властивості. До теоретичних методів відносять: аналіз, синтез, узагальнення, класифікація, порівняння, моделювання, абстрагування, індукція, дедукція та ін.

Методи емпіричного дослідження – це способи дослідження реального досвіду організації освітнього процесу, які використовуються не тільки на етапі процесу накопичення фактів з проблеми, що вивчається, але й у процесі перевірки і уточнення отриманих результатів. До них відносять методи вивчення педагогічного досвіду: спостереження, бесіда, інтерв'ювання, анкетування, опитування, тестування; узагальнення педагогічного досвіду,

створення проблемних ситуацій, музично-творчі завдання тощо.

Особливе місце у методах емпіричного дослідження належить педагогічному експерименту – спеціально організованій перевірці певного методу для виявлення його педагогічної ефективності.

Педагогічний експеримент – це дослідницька діяльність з метою вивчення причинно-наслідкових зв'язків у педагогічних явищах. Вона передбачає дослідне моделювання педагогічного явища та умов його перебігу; активний вплив дослідника на педагогічне явище; визначення результатів педагогічного впливу та взаємодії.

Методи математичної статистики застосовують для опрацювання отриманих даних методами опитування та експерименту, а також для встановлення кількості залежностей між явищами, що їх вивчають. Вони дають змогу оцінити результати експерименту, підвищують надійність висновків, створюють підстави для узагальнень. Найпоширенішими математичними методами у педагогіці є: реєстрація, ранжування, шкалування тощо.

Найбільш поширеними методами, які використовуються в процесі досліджень з мистецтва виступають: аналіз науково-методичної та спеціальної літератури; мистецтвознавчий аналіз; компаративний аналіз; історичний метод; узагальнення; класифікація; абстрагування; порівняння; синтез; індукція; дедукція; системний метод.

Наукова новизна дослідження висвітлює коротку анотацію нових наукових рішень, запропонованих магістрантом особисто. Втім новизна в магістерській роботі не завжди може містити щось зовсім нове, ніким не досліджуване чи вперше висвітлене в літературі. Новим може бути поєднання засобів навчання, використання певних методів, прийомів тощо.

Пропонуємо деякі шаблони, які можна використовувати при формуванні наукової новизни: *уперше здійснено комплексне...; розроблено нову систему...; досліджено специфічні зв'язки...; визначено ефективність...; розроблено метод..., який відрізняється від...; доведено залежність між...тощо.*

Практичне значення кваліфікаційної роботи магістра є важливим її критерієм, тому що відповідає на запитання, для чого вона виконувалася. Зазначаючи практичну цінність здобутих результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до подальшого використання.

Апробація результатів дослідження. Зазначається, на яких конференціях, семінарах були оприлюднені результати кваліфікаційної роботи, а також у скількох статтях у наукових журналах, матеріалах і тезах конференцій їх було опубліковано.

Структура кваліфікаційної роботи. Вказується кількість розділів, загальна кількість сторінок, обсяг основного тексту, кількість використаних джерел, додатків. Обсяг вступу не повинен перевищувати 4-5 сторінки.

Основна частина

Основна частина кваліфікаційної роботи складається з розділів та підрозділів. У розділах основної частини подають:

- огляд наукової літератури за темою та вибір напрямів дослідження;
- виклад загального тексту відповідно до основних методів дослідження;
- експериментальну частину та методику дослідження;
- відомості про проведені теоретичні й експериментальні дослідження;
- аналіз й узагальнення отриманих результатів.

Основна частина магістерського дослідження може складатися з 2-3 розділів. Як правило, один або два розділи мають теоретичний характер і один розділ практичного спрямування.

У теоретичних розділах може бути представлений історичний огляд виникнення, розвитку та пошуку шляхів вирішення певної проблеми. Магістрант може звернутися до філософських підвалин її становлення та розв'язання, має надати чітке визначення та розкриття сутності тих понять і категорій, що використовуються в роботі. Позитивним є факт формулювання магістрантом власних визначень, опис науково обґрунтованих особистих концептуальних підходів до розв'язання означеної проблеми.

Рекомендовано такий зміст розділів магістерського дослідження:

Перший розділ теоретичного спрямування, в якому висвітлюються основні теоретико-методологічні положення, дискусійні та невирішені аспекти теми, здійснюється огляд наукової та навчально-методичної літератури, аналізується зарубіжний досвід розв'язання проблеми. Стисло і критично висвітлюються роботи попередніх дослідників даної теми з визначенням невирішених питань.

Другий розділ – аналітико-експериментальний. У ньому описують сучасний стан досліджуваного об'єкта, наводять методи вирішення завдань, здійснюють аналіз і критичну оцінку практики музичної діяльності щодо визначеного об'єкта дослідження, його стану та перспектив розвитку, розробляють загальну методику дослідження. У разі наведення аналітичних розрахунків, таблиць, графіків необхідно надавати тлумачення та висновки, які дають змогу визначити сутність досліджуваних явищ і процесів.

Завдання *третього розділу* – проектно-рекомендаційного – є розробка конкретних рекомендацій, пропозицій, моделей досліджувальних явищ. У розділі подаються результати дослідження з висвітленням власного бачення шляхів розв'язання проблеми. Доцільно також результати емпіричних досліджень зіставити із теоретичними, розглянути питання впровадження та перспективи подальшої розробки проблеми.

Кожний розділ основної частини завершується висновками із стислим викладенням наведених у розділі науково-практичних результатів, що надасть змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць. Усі розділи основної частини кваліфікаційної роботи мають бути пропорційні за обсягом і не перевищувати 20 сторінок.

Висновки

У висновках відповідно до поставлених завдань узагальнюють найважливіші наукові та практичні результати роботи. Також необхідно обґрунтувати достовірність отриманих результатів дослідження та викласти пропозиції та рекомендації щодо шляхів ефективного розв'язання проблеми.

Висновки нумеруються і їхня кількість не може бути меншою, ніж кількість завдань дослідження. Загальний обсяг висновків повинен становити 4-5 сторінок.

Список використаних джерел

У процесі виконання кваліфікаційної роботи магістранти повинні використовувати фахову літературу, монографії, періодичні видання, законодавчу базу, матеріали виробничої практики, Інтернет-джерела та інші сучасні джерела інформації. При підготовці роботи магістранту необхідно обов'язково посилатися на наукову літературу та джерела, з яких взято фактичні дані, висновки чи узагальнення. Мінімальна кількість джерел повинна складати не менше, ніж 70 найменувань, з яких 30 % повинні бути видані за останні п'ять років.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерел здійснюється згідно з ДСТУ 8302:2015 (https://kubg.edu.ua/images/stories/podii/2017/06_21_posylannia/dstu_8302.pdf)

Додатки

За необхідності до додатків доцільно включати допоміжний інформаційний матеріал, що використовувався чи розроблявся автором для підтвердження ефективності результатів дослідження.

IV. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Загальні вимоги

Кваліфікаційна робота готується державною мовою. Наукову інформацію необхідно викладати, розкриваючи хід та результати дослідження з детальним описом його методики. Обсяг кваліфікаційної роботи (без списку використаних джерел та додатків) комп'ютерного набору повинен вміщувати 60-70 сторінок друкованого тексту. Приклад: вступ – до 5 ст., основна частина – 50-60 ст., висновки – до 5 ст. Список використаних джерел має становити не менше 70 джерел.

Текст роботи друкується на одній сторінці аркушу білого паперу із дотриманням наступних вимог:

- шрифт: Times New Roman розміром – 14, міжрядковий інтервал – 1,5 пункти; на сторінці формату А4 (210 x 297мм) має бути 28-30 рядків, що містять 1600-1700 друкованих знаків; поля: зліва – до 3 см, справа до 1,5 см, зверху і знизу – 2 см, від краю до колонтитула – 1,25 см;
- заголовки структурних частин – "ЗМІСТ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ 1", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ" друкують прописними літерами (верхнього регістру) симетрично до тексту (посередині рядка); заголовки підрозділів – в нижньому регістрі (крім першої літери верхнього регістру) з абзацного відступу; крапка в кінці заголовка не ставиться, якщо заголовок складається із двох речень, то їх розділяють крапкою; кожен структурну частину магістерської роботи починають з нової сторінки;
- відстань між заголовками розділу та підрозділу 3-4 інтервали, між заголовками підрозділу та текстом повинна складати 2 інтервали;
- кваліфікаційну роботу подають у вигляді спеціально підготовленого рукопису, оформленого у твердій палітурці;
- до паперового варіанту роботи після додатків підшиваються декілька прозорих файлів, в які вкладається необхідна до захисту документація (рецензія, відгук, довідка щодо перевірки на плагіат).

Нумерація

Нумерацію сторінок, вступу, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул, висновків, списку використаних джерел подають арабськими цифрами без знака "№".

Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. Однак, на титульному аркуші номер сторінки не ставлять. На наступних сторінках (починаючи із змісту) номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Номер розділу (арабськими цифрами) ставлять після слова "РОЗДІЛ",

після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу великими літерами.

Підрозділи нумеруються у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: "2.3" (третій підрозділ другого розділу). Потім, у тому ж рядку, - заголовок підрозділу малими літерами.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: "1.3.2" (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім, у тому ж рядку, - заголовок пункту.

Підпункти нумерують у межах кожного пункту, за такими ж правилами, як пункти.

Ілюстрації (фотографії, схеми, графіки, діаграми, тощо) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Таблиці та ілюстрації, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю або рисунок, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях, після згадування у тексті або в додатках.

Ілюстрації позначають словом "Рис.", нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації має складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими і після якого ставиться крапка.

Наприклад: "Рис. 1.2" (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва та пояснювальні підписи розміщують під ілюстрацією з абзацного відступу. За необхідності, ілюстрації доповнюють пояснювальним текстом. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис: "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: "Таблиця 1.2" (друга таблиця першого розділу). Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

Під час переносу частини таблиці на інший аркуш (сторінку), слово "Таблиця" і номер її вказують один раз справа, над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова: "Продовження табл.", і вказують номер таблиці, наприклад: "Продовження табл. 1.2".

Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу та порядкового номера формули в ньому, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша, на рівні відповідної формули, у круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Оформлення таблиць

Таблицю розміщують симетрично до тексту після першого посилання на даній сторінці або на наступній, якщо на даній вона не вміщується, і таким чином, щоб зручно було її розглядати без повороту, або з поворотом на кут 90^0 за годинниковою стрілкою.

Таблиця повинна складатися із номера таблиці, найменування таблиці і самої таблиці. Номер таблиці і її найменування вказують над таблицею починаючи від лівого її кута за формою: "Таблиця 4.2 – Назва таблиці". Крапку в кінці не ставлять. Якщо назва таблиці довга, то продовжують у наступному рядку починаючи від слова "Таблиця".

Таблицю розділяють на графи (колонки) і рядки. У верхній частині розміщують заголовок (шапку) таблиці, в якій вказують назву граф. Діагональне ділення головки таблиці не допускається. Ліву графу (боковик) часто використовують для назви рядків. Допускається не розділяти рядки

горизонтальними лініями. Мінімальний розмір між основами рядків - 8 мм. Розміри таблиці визначаються об'ємом матеріалу.

За необхідності нумерації, номери вказують в боковику таблиці перед назвою рядка. Назва граф може складатися із заголовків і підзаголовків, які записують в однині, симетрично до тексту графи малими буквами, починаючи з великої. Якщо підзаголовок складає одне речення із заголовком, то в цьому випадку його починають з малої букви. В кінці заголовків і підзаголовків граф таблиці крапку не ставлять. Дозволяється заголовки і підзаголовки граф таблиці виконувати через один інтервал.

Найменування рядків записують в боковику таблиці у вигляді заголовків в називному відмінку однини, малими буквами, починаючи з великої і з однієї позиції. В кінці заголовків крапку не ставлять. Дані, що наводяться в таблиці, можуть бути словесними і числовими.

Слова записують в графах з однієї позиції. Якщо рядки таблиці не розділені лініями, то текст, який повторюється і складається з одного слова дозволяється замінювати лапками (""). Якщо текст складається з одного і більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами "Те ж", а далі лапками. При розділенні таблиці горизонтальними лініями – ніякої заміни не виконують.

Якщо в кінці сторінки таблиця переривається і її продовження буде на наступній сторінці, в першій частині таблиці нижню горизонтальну лінію, що обмежує таблицю, не проводять. При перенесенні частин таблиці на інші сторінки, повторюють або продовжують найменування граф. Допускається виконувати нумерацію граф на початку таблиці і при перенесенні частин таблиці на наступні сторінки повторювати тільки нумерацію граф.

У всіх випадках назву (при її наявності) таблиці розміщують тільки над першою частиною, а над іншими частинами від лівого кута таблиці пишуть "Продовження таблиці 4.2" без крапки в кінці.

Інші вимоги до виконання таблиць – відповідно до чинних стандартів на технічну документацію.

Формули

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів потрібно подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони викладені у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта потрібно подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки.

Рівняння та формули потрібно виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщається в один рядок, його необхідно перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (Ч) і ділення (ч).

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

При написанні роботи магістрант обов'язково повинен посилатися на різні джерела (монографії, посібники, статті тощо), що дозволить проконтролювати достовірність наведених ним відомостей.

Посилання необхідно виконувати за такими формами:

- на літературу. Посилання на літературні джерела наводять у квадратних дужках [1], вказуючи порядковий номер за списком. Нумерація посилань повинна починатися з одиниці і далі за порядком. Коли використовуються джерела, що мають великий обсяг, то в посиланні необхідно зазначити номери сторінок, наприклад [1, с.25];
- на додатки. "... наведено в додатку А ", або (додаток Б), (додатки К, Л);
- на рисунки. "На рисунку 3.1 зображено..." або в дужках за текстом "В результаті дослідження отримано наступні результати (рисунок 3.2).", на частину рисунка "... показано на рисунку 3.4";
- на таблиці. "...наведено в таблиці 3.1"; "... в таблицях 3.2 – 3.5" або в дужках по тексту (таблиця 3.6);
- посилання на раніше наведені рисунки і таблиці дають зі скороченим словом "дивись" в дужках за ходом чи в кінці речення (див. рисунок 1.4), (див. таблицю 3.2).

Посилання на використане джерело у роботі може бути прямим або непрямим. При прямому посиланні подають частину авторського тексту в оригіналі з посиланням на автора, виділяючи текст лапками. При непрямому посиланні студенти подають у роботі частину авторського тексту у власній інтерпретації, але теж з посиланням на джерело. При посиланні на мережеві видання спочатку зазначається назва джерела за описаними вище правилами, а потім вказується лінк.

Загальні вимоги до цитування:

- 1) текст цитати починається і закінчується лапками й наводиться дослівно, тобто у тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;
- 2) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і перекручень думок автора. Пропуск слів і речень у цитаті позначається трьома крапками;
- 3) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;
- 4) при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами) слід бути максимально точним і коректним та давати відповідні посилання на джерело.

V. АПРОБАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Для магістранта є обов'язковою апробація результатів його дослідження у вигляді таких публікацій як тези доповіді або наукові статті . Майбутньому магістру музичного мистецтва необхідно виступити два рази з доповідями у студентських наукових конференціях, методичних семінарах кафедри тощо. Необхідно підготувати одну публікації у формі статті чи тез доповіді на всеукраїнській або міжнародній наукових конференціях. Вони є формою апробації результатів дослідження і можуть друкуватися особисто магістрантом або у співавторстві з науковим керівником.

Тези наукової доповіді

Тези (від thesis – положення, твердження) – це коротко, точно, послідовно сформульовані ідеї, думки, положення доповіді, повідомлення, статті або іншої наукової праці.

Тези наукової доповіді – опубліковані до початку наукової конференції (семінару, симпозіуму) матеріали попереднього характеру, що містять короткий виклад основних положень (ідей, думок, аспектів) наукового дослідження. Вони містять інформацію, що не знайшла відображення в інших публікаціях. Текст тез доповіді має такі складові:

- постановка проблеми у загальному вигляді;
- виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується доповідь;
- формулювання мети дослідження та його основних результатів;
- висновки і перспективи подальших досліджень.

При підготовці тез доповіді слід враховувати такі загальні вимоги:

- 1) у правому верхньому куті розміщують прізвище та ініціали автора, при необхідності – посада, місце навчання тощо;
- 2) у лівому верхньому куті обов'язково зазначається УДК;
- 3) назва тез доповіді повинна відображати головну її ідею, думку, положення і друкується прописними літерами по центру сторінки;
- 4) послідовність викладу змісту може бути такою: актуальність проблеми, стан її розробленості в науковій літературі, визначення таких її аспектів, що потребують подальшої розробки та вдосконалення; основна ідея, методи, засоби та прийоми досягнення кращих результатів; висновки по кожному матеріалу тез повинні містити самостійну думку, що висловлюється в кількох реченнях і починається з нового рядка;
- 5) посилання на джерела, цитати, цифровий матеріал у тезах, як правило, не використовуються.

Технічні вимоги до оформлення тез доповіді:

- 1) обсяг тез, як правило, складає дві-три сторінки комп'ютерного набору

через 1,5-2 інтервали (згідно вимог організаторів конференції, наукового заходу тощо);

- 2) шрифт Times New Roman, кегель – 14 пт;
- 3) поля: верхнє, праве, лїве – 20 мм; нижнє – 25 м;
- 4) вирівнювання тексту по ширині сторінки;
- 5) абзацний відступ – 10 мм;
- 6) текст тез не повинен містити таблиць, рисунків, формул, діаграм.

Наукова стаття – це один із основних видів публікацій науковців, в якому подаються проміжні або кінцеві результати, висвітлюються конкретні окремі питання за темою дослідження, фіксується науковий пріоритет автора, що робить її матеріал надбанням фахівців. Стаття повинна мати високий науковий рівень. Автор статті відповідає за правильність і достовірність викладеного матеріалу, точність представлених у роботі фактів (даних) та якість перекладу цитат з іншомовних джерел (за наявності).

У статті, що подається до фахового видання, слід виділяти умовно такі структурні елементи:

- **вступ** (постановка проблеми у загальному вигляді, її актуальність, зв'язок з найважливішими завданнями, значення для розвитку певної галузі науки і практики; обсяг – до 10 рядків);

- **формулювання мети та завдань статті**: висловлюється головна ідея публікації; звертається увага на введення до наукового обігу нових фактів, закономірностей, висновків, або уточнення відомих раніше, але недостатньо вивчених;

- **аналіз останніх досліджень та публікацій**, в яких започатковано розв'язання даної проблеми; визначення невирішених питань, яким присвячена стаття (1-2 абзаци);

- **виклад основного матеріалу** – головна частина статті в якій висвітлюється концептуальні положення наукового дослідження, особисті ідеї, думки, отримані наукові факти та аналіз отриманих результатів (2-4 стор.);

- **висновок**, у якому формулюється основний умовивід автора, подаються практичні рекомендації та окреслюються шляхи для подальших досліджень;

- **список використаних джерел**, який подається за алфавітом і з дотриманням вимог щодо оформлення відповідно до чинних стандартів бібліотечної та видавничої справи

При написанні наукової статті слід дотримуватися загальноприйнятих правил:

- у лівому верхньому куті зазначається індекс УДК;
- у правому верхньому куті розміщують прізвище та ініціали автора (жирним шрифтом), за необхідності наводять короткі дані про нього;
- назва статті стисло відображає її головну ідею, думку; розташовують її по центру прописними літерами, виділяючи жирним шрифтом;
- ініціали вчених, яких цитує чи вказує автор, ставлять перед прізвищем;
- цитати в статті використовуються рідко, краще зазначити ідею, а після неї в дужках вказати прізвище автора чи номер джерела із поданого в кінці списку використаної літератури;
- недоцільно ставити риторичні запитання, а викладати матеріал розповідними реченнями, не перевантажуючи текст цифрами 1,2,3... при переліках тих чи інших думок, принципів, положень;
- стаття має завершуватися конкретними висновками і рекомендаціями та списком використаних джерел;
- до наукової статті додається анотація (резюме) українською та англійською мовами та перелік ключових слів (3-5).

Технічні вимоги до оформлення наукової статті:

- 1) шрифт Times New Roman, кегель – 14 пт;
- 2) поля: ліве – 30 мм, верхнє та нижнє – 20 мм, праве – 15 мм; абзац – 12,5 мм (позначати тільки клавішею "Enter", не застосовувати пробіли або табуляцію);
- 3) заголовки вирівнюються по центру, підзаголовки – по лівому краю, епіграфи – по правому краю;

- 4) відомості про автора наводять у такій послідовності: прізвище, ініціали, посада, установа, в якій навчається (працює) автор;
- 5) жирним шрифтом виділяються заголовки й головні думки, прізвище та ініціали автора статті, а курсивом – відступи від основного змісту, приклади, примітки тощо;
- 6) обсяг публікації: 4-6 сторінок формату А4; при визначенні обсягу рукопису необхідно виходити з того, що один авторський аркуш дорівнює 40 000 друкованих знаків тексту на сторінці формату А4 (враховуючи цифри, розділові знаки, проміжки між словами), чи 40 кілобайтам комп'ютерного тексту в DOC-форматі (разом із проміжками). Обсягом авторського аркуша можна вважати 22 сторінки друкованого тексту за умови приблизно 1800 знаків на сторінці;
- 7) в одному рядку має бути 60-65 знаків, враховуючи розділові позначення та проміжки між літерами; на одній сторінці – 28-30 рядків тексту через 1,5-й інтервал;
- 8) тексти, таблиці, рисунки та інші матеріали мають бути чорно-білими оформлені у Microsoft Word;
- 9) використана література оформлюється згідно стандартів.

VI. ПІДГОТОВКА ДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Не пізніше ніж за місяць до початку роботи ЕК проводиться попередній захист кваліфікаційних робіт кафедрою музикознавства та музичного мистецтва за участю гаранта освітньої програми. Якщо керівництво кваліфікаційними роботами студентів здійснюють викладачі різних кафедр, то проводиться спільне засідання, в якому беруть участь завідувачі відповідних кафедр та керівники кваліфікаційних робіт. Графік затверджується завідувачем випускової кафедри і оголошується студентам.

Здобувач зобов'язаний представити повністю виконану роботу в одному примірнику, який має вигляд спеціально підготовленого рукопису в твердій палітурці, відгук наукового керівника та надати надати інформацію про

висвітлення результатів кваліфікаційної роботи у формі статті або тез. Матеріал має бути внесений у список літератури кваліфікаційної роботи, що є однією з умов допуску до захисту.

Завершений і погоджений науковим керівником текст кваліфікаційної роботи підлягає обов'язковому проходженню процедури перевірки на плагіат з подальшим отриманням відповідної довідки про відсутність/наявність академічного плагіату. Відповідно до результатів автоматизованої перевірки тексту гранично допустима частка оригінальності не може бути меншою 75%, а на усі запозичення повинні бути посилання. Перевірка магістерських робіт на плагіат передбачена у відповідності до Наказу № 587 від 11.11.2022 https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_10/nakaz_587_11.11.2022.pdf

Вносити будь-які зміни або виправлення тексту кваліфікаційної роботи після отримання зазначеної довідки не дозволяється.

Науковий керівник готує відгук на кваліфікаційну роботу із характеристикою діяльності здобувача під час виконання кваліфікаційної роботи та несе відповідальність за об'єктивність відгуку. Зразок відгуку наукового керівника наведено у Додатку Д.

Попередній захист кваліфікаційної роботи відбувається на відкритому засіданні випускової кафедри або спільних засідань кафедр з урахуванням висновків наукового керівника. Під час передзахисту здобувач доповідає про проведене дослідження, розкриваючи його основні аспекти. Доповідь супроводжується презентацією. Під час обговорення кваліфікаційної роботи члени кафедри висловлюють магістранту свої зауваження і пропозиції щодо подальшого доопрацювання та рекомендують / не рекомендують до захисту, засвідчуючи це у протоколі засідання кафедри.

Після успішного попереднього захисту робота візується завідувачем випускової кафедри і допускається до офіційного захисту. Результати допуску до захисту фіксуються відповідним протоколом засідання кафедри.

Кафедра за участі гаранта освітньої програми забезпечує процедуру

зовнішнього рецензування кваліфікаційних робіт, які допущені до захисту. Рецензування доручають провідним спеціалістам наукових, освітніх, творчих організацій, представникам роботодавців тощо. Рецензія повинна містити рекомендовану оцінку за прийнятою в Університеті шкалою. Зразок рецензії наведено у Додатку Д.

Здобувач повинен ознайомитися зі змістом відгуку наукового керівника і зовнішньої рецензії та підготувати у разі необхідності аргументовані відповіді на висловлені зауваження під час проходження процедури захисту роботи у ЕК.

Вносити будь-які виправлення до кваліфікаційної роботи після отримання відгуку керівника та зовнішньої рецензії не дозволяється.

Магістрант зобов'язаний подати на кафедру роботу в одному примірнику, який має вигляд спеціально підготовленого рукопису в твердій палітурці із необхідним комплектом документів на кафедру не пізніше, ніж за два тижні до захисту в ЕК.

VII. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Атестація здобувачів освітньої програми 025.00.01 «Музичне мистецтво» другого магістерського вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

До захисту допускаються магістранти, які:

- а) рекомендовані випусковою кафедрою до захисту та надали витяг із протоколу її засідання;
- б) мають позитивний відгук наукового керівника і зовнішню рецензію на роботу;
- в) мають довідку про перевірку кваліфікаційної роботи на плагіат.

Публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи включає:

- 1) оголошення секретарем ЕК інформації про кваліфікаційну роботу, що представлена до захисту, а саме: Прізвище та ім'я здобувача, тему кваліфікаційної роботи; результати перевірки роботи на плагіат;

- 2) доповідь здобувача (10-15 Хвилин) у довільній формі про сутність кваліфікаційної роботи, основні положення, отримані результати та ступінь реалізації завдань. При цьому мають використовуватися різні форми візуалізації доповіді за допомогою презентації Microsoft Power Point. Структура презентації та вимоги щодо її оформлення наведені у Додатку Ж.
- 3) відповіді на запитання членів ЕК,
- 4) оголошення секретарем ЕК відгуку наукового керівника або виступ керівника зі стислою характеристикою роботи здобувача в процесі підготовки кваліфікаційної роботи (до 2-х хвилин);
- 5) оголошення секретарем ЕК зовнішньої рецензії на кваліфікаційну роботу;
- 6) відповіді здобувача на зауваження наукового керівника та рецензента (3-5 хвилин);
- 7) оголошення голови ЕК про закінчення захисту.

При проведенні захисту кваліфікаційної роботи кожний член ЕК оцінює якість кваліфікаційної роботи та якість захисту згідно з критеріями оцінювання.

Під час захисту кваліфікаційної роботи здобувачам варто дотримуватись основних правил публічного виступу:

- текст доповіді може бути прочитаним, але краще подавати його у формі переказу;
- доповідь має бути добре аргументованою, не перевантаженою цифровим матеріалом;
- текст доповіді має бути зрозумілим широкій аудиторії слухачів; під час виступу слід дивитися на присутніх і спостерігати за їхньою реакцією;
- говорити треба чітко, впевнено, емоційно, правильно робити наголоси у словах;
- необхідно звертати увагу слухачів на основні наукові результати проведеного дослідження;
- обов'язково виступ необхідно супроводжувати заздалегідь підготовленою презентацією.

Невід'ємною частиною захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи є відповіді на запитання членів Екзаменаційної комісії, які дають змогу оцінити глибину знань випускника магістратури.

Основні правила, яких слід дотримуватись під час відповіді на запитання:

- 1) уважно вислухати запитання до кінця і за можливості записати його на окремому папері;
- 2) необхідно повністю зосередитись на суті питання;
- 3) відповідь має бути конкретною, аргументованою та лаконічною;
- 4) якщо поставлено відразу кілька запитань, то відповідати на них можна в зручній для магістранта послідовності;
- 5) чітка, логічна й аргументована відповідь на попереднє запитання може виключити наступне або взагалі зменшити кількість запитань.

VIII. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

При оцінюванні кваліфікаційної роботи ЕК бере до уваги такі **фактори:**

- якість кваліфікаційної роботи в цілому (її творчий характер, вміння автора аналізувати теоретичний матеріал, аргументованість позиції автора та його висновків, наявність власних досліджень, нестандартних підходів та елементів новизни, обґрунтованість сформульованих практичних рекомендацій);
- оригінальність та самостійність у розробці проблеми;
- наукова новизна і практична значущість;
- якість оформлення кваліфікаційної роботи (структура і логічна побудова, коректність використання літературних та інформаційних джерел, стиль викладу, грамотність, дотримання вимог щодо оформлення списку використаних джерел, ілюстративний матеріал);
- рівень виступу (побудова доповіді та якісне оформлення

супроводжуючої її презентації, чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, вміння зробити правильні висновки, культура мовлення, відповіді на питання);

- відгук керівника й оцінка наукового рівня дослідження рецензентом.

Оцінка у балах	Оцінка за шкалою ECTS	Критерій оцінювання навчальних досягнень студента
90-100	A	За дуже високий теоретичний рівень та якість дослідження (логічна чіткість, евристична грамотність, висока інформованість за темою дослідження, самостійність і наукова коректність висновків); текст роботи, підготовлений з дотриманням усіх вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи; наявність наукових публікацій; високий рівень публічного виступу (побудова доповіді та якість презентації, чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, вміння зробити правильні висновки, культура мовлення, точні відповіді на питання та вміння вести наукову дискусію).
82-89	B	За високий теоретичний рівень та якість дослідження (логічна чіткість, евристична грамотність, достатня інформованість за темою дослідження, достатня самостійність і наукова коректність висновків); текст роботи, підготовлений з дотриманням основних вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи; наявність наукових публікацій; гарний рівень публічного виступу (побудова доповіді та якість презентації, чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, вміння зробити правильні висновки, культура мовлення, правильні відповіді на питання). У вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні можливі окремі недоліки.
75-81	C	За середній теоретичний рівень та якість дослідження (логічна нечіткість, недостатня евристична грамотність, достатня інформованість за темою дослідження, часткова обґрунтованість висновків); текст роботи, підготовлений з дотриманням основних вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи; наявність наукових публікацій; середній рівень публічного виступу (побудова доповіді та якість презентації, чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, вміння зробити правильні висновки, культура мовлення, правильні відповіді на питання) У вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні є деякі помилки або недостатньо розкриті питання.

67-74	D	За посередній теоретичний рівень та якість дослідження (відсутність логіки дослідження, слабка інформованість, наукова некоректність висновків); текст роботи, підготовлений з дотриманням основних вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи; наявність наукових публікацій; посередній рівень публічного виступу (нечітка побудова доповіді та низька якість презентації, недостатня чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, вміння зробити правильні висновки, не точні відповіді на питання). У вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні є значні помилки та недостатньо розкриті питання.
60-66	E	За низький теоретичний рівень та якість дослідження (порушена логіка дослідження, слабка інформованість, наукова некоректність висновків); текст роботи, підготовлений з наявністю помилок щодо технічного оформлення структурних елементів роботи; наявність наукових публікацій; низький рівень публічного виступу (незмістовна доповідь та низька якість презентації, недостатня чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, не точні відповіді на питання). У вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні є системні помилки та недостатньо розкриті питання. Рівень виконання роботи та захисту задовольняє мінімальні критерії.
0-59	FX	За дуже низький теоретичний рівень та низьку якість дослідження (відсутність логіки дослідження, слабка інформованість, наукова некоректність висновків); текст роботи, підготовлений з наявністю помилок щодо технічного оформлення структурних елементів роботи; наявність наукових публікацій; низький рівень публічного виступу (незмістовна доповідь та низька якість або відсутність презентації, недостатня чіткість у формулюванні актуальності, мети і завдань роботи, не точні відповіді або відсутність відповідей на питання). У вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні вирішенні завдань дослідження та технічному оформленні є системні помилки та недостатньо розкриті питання. Магістрант не може самостійно захищати основні положення дослідження, не дає відповіді на поставлені запитання членами ЕК, тому робота визнається не виконаною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ :

1. Артемова Л.В. Магістерська робота. Методичні рекомендації та вимоги до їх написання та оформлення / Л.В. Артемова, Г.В. Беленька. - К.: НПУ, 2001. – 25 с.
2. Воротіна Л.У. Магістерська робота: методика написання і захисту: навч. посіб. / Л.У. Воротіна, В.Є. Воротін, С.О. Гуткевич. – К.: Вид-во

Європейського ун-ту, 2004. – 81 с.

3. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., реком. МОНУ / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. – 3-тє вид., перероб. і доповн. – К.: Професіонал, 2005. – 240 с.
4. Олексюк О.М., Тушева, В.В. (2020) Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки. Навчальний посібник. Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ. 176 с.
5. Олексюк О.М. (2020) Навчально-методичний посібник «Практикум з методології наукових досліджень». Київський університет імені Бориса Грінченка, Київ, 92 с.
6. Пехота О.М. Основи педагогічних досліджень: навч. посіб. / О.М. Пехота, І.П. Єрмакова. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – К.: Знання, 2013. – 287 с.
7. Сисоєва С.О., Кристопчук Т.Є. (2013) Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. – 360 с.
8. Соловей М.І. Організація та методика проведення науково-педагогічних досліджень студентами вищих навчальних закладів: посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.І. Соловей, Є.С. Спіцин, К.К. Потапенко, З.М. Шалік. – К.: Ленвіт, 2004. – 144 с.

Електронні ресурси:

9. База магістерських робіт [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://mt.kubg.edu.ua>
10. Бренд-бук Київського університету імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/korporatyvna-kultura->

universytetu/2752-rekomendatsii-shchodo-vykorystannia-firmovoho-styliu-universytetu-brend-buk.html

11. Закон України "Про вищу освіту" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/print1392888304899088>
12. Наукові доробки магістрантів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://masters.kubg.edu.ua>
13. Публікації студентів магістратури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wiki.kubg.edu.ua>
14. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty/rozdil_2/nakaz_39_24.01.2020.pdf

ДОДАТКИ

Додаток А

Орієнтовні напрями кваліфікаційних робіт

МУЗИКОЗНАВСТВО

I. Вітчизняна та зарубіжна музична культура в її історичному вимірі:

№	Тема дослідження
1.	Соціокультурні, естетичні, аксіологічні та духовні аспекти історичного становлення світової та української музичної культури
2.	На шляху до всеохоплюючого музичного стилю (В. Сильвестров): смислові, виразові та онтологічні аспекти.
3.	Композиторські школи та композиторські техніки ХХ–ХХІ ст. (на вибір)
4.	Жанрово-стильовий вимір української та зарубіжної музичної культури.
5.	Ч. Айвз та європейська музична культура ХХ–ХХІ ст.
6.	Стильові аспекти камерно-інструментальної /камерно-вокальної музики В. Бібіка/ Л. Грабовського / В. Сильвестрова/ М. Скорика/ Є. Станковича/ О. Щетинського.
7.	Вокальна поетика В. Сильвестрова.
8.	Сакральні жанри у творчості Л. Дичко, О. Козаренка, В. Степурка (на вибір)
9.	Неофольклоризм у творчості українських композиторів другої половини ХХ ст.: виразово-стильові та жанрові аспекти.
10.	Модифікація жанрів українського фольклору в музичній творчості ХХ–ХХІ ст.
11.	Вітчизняна і зарубіжна камерно-вокальна/камерно-інструментальна/хорова/симфонічна/оперна музика ХХ–ХХІ ст. (на вибір)
12.	Вітчизняна й зарубіжна музична естрада/джазове мистецтво.
13.	Концепція О. Козаренка щодо визначення феномену української національної музичної мови.
14.	Стильові напрями композиторської творчості М. Скорика/О. Козаренка / (на матеріалі фортепіанної / гітарної / струнної тощо музики українських / зарубіжних композиторів)
15.	Жанрово-стильова специфіка органної /фортепіанної / скрипкової / віолончельної / гітарної / ін. творчості зарубіжних та українських композиторів кінця ХХ–ХХІ ст.
16.	Саксофон у сучасній українській академічній музиці: жанрово-стильові аспекти
17.	Музика для гітари у творчості українських композиторів другої половини ХХ–ХХІ ст.
18.	Духовні основи музики Олів'є Мессіана
19.	Орієнталізм в українській камерно-інструментальній музиці ХХ–ХХІ ст.

20.	Стильові напрями композиторської творчості (на матеріалі гітарної музики українських і зарубіжних композиторів)
21.	Музичне краєзнавство: регіональні школи українського фортепіанного/ бандурного/ гітарного/ струнно-смичкового/ духового мистецтва: історія, персоналії (композитори, виконавці), традиції.
22.	Стильові особливості і специфіка фактури творів для фортепіано Мирослава Скорика: виконавський вимір
23.	Музика українських композиторів для театру та кіно: персоналії, образно-драматургічні концепції, стильова специфіка.
24.	Жанр струнного квартету у творчості Валентина Сильвестрова
25.	Джазове мистецтво України ХХ-ХХІ століття

II. Музична культура Києва в контексті її історичного становлення:

№	Тема дослідження
1.	Музичне життя Києва ХХ–ХХІ ст.
2.	Культурно-мистецький феномен Міжнародних фестивалів «Київ Музик Фест», «Київські музичні прем'єри».
3.	Київський музичний авангард (В. Годзяцький, Л. Грабовський, В. Губа, В. Загорцев, С. Крутиков, В. Сильвестров), його роль в розвитку вітчизняної музичної культури.
4.	Творчість київських композиторів ХХ ст.: творчі персоналії, жанрово-стильові аспекти.
5.	Фортепіанні цикли «Дитяча музика» В. Сильвестрова в контексті еволюції жанру дитячого альбому в українській музиці ХХ–ХХІ ст.
6.	Київські інструментальні/вокальні ансамблі другої половини ХХ–ХХІ ст.: їхня роль в розвитку вітчизняної музичної культури.
7.	Київська баянна школа останньої чверті ХХ–ХХІ ст.: композиторська творчість, виконавство
8.	Хорова культура Київщини ХХ–ХХІ ст. в її виконавських різновидах (мішані, дитячі, жіночі хорові колективи).
9.	Київська естрада другої половини ХХ–ХХІ ст.
10.	Виконавські школи Києва другої половини ХХ–ХХІ ст.

III. Музика як об'єкт виконавського дослідження та інтерпретології:

№	Тема дослідження
1.	Інтерпретація камерно-інструментальних/ камерно-вокальних/хорових творів українських/зарубіжних композиторів у творчості українських виконавців другої половини ХХ–ХХІ ст.
2.	Інструментальне/вокальне/хорове мистецтво України другої половини ХХ–ХХІ ст.: тенденції розвитку.

3.	Інструментальне виконавське мистецтво України другої половини ХХ–ХХІ ст.: еволюція інструментів, виконавські школи, репертуар.
4.	Фортепіано/струнні/дерев'яні/мідні духові/ударні інструменти у камерно-інструментальних творах українських і зарубіжних композиторів другої половини ХХ–ХХІ ст.
5.	Нові прийоми гри на інструментах в авангардних творах українських і зарубіжних композиторів (друга половина ХХ–ХХІ ст.).
6.	Національна характерність як семантична властивість виконавської інтерпретації.
7.	Сучасні проблеми музичної інтерпретації / інструментарію / виконавської майстерності.

МУЗИЧНА ПЕДАГОГІКА

І. Дослідження музичного розвитку учнів мистецьких шкіл

№	Тема дослідження
1.	Розвиток музичних здібностей учнів закладів початкової музичної освіти в процесі фортепіанної підготовки.
2.	Розвиток музичних здібностей піаністів-початківців у процесі елементарного музикування на фортепіано.
3.	Розвиток інтонаційного слуху скрипаля-початківця.
4.	Формування музично-ритмічного чуття учнів закладів початкової музичної освіти на прикладі творів українських композиторів.
5.	Формування художньо-творчого мислення учнів початкових спеціалізованих музичних закладів у процесі інструментально-виконавської діяльності.
6.	Розвиток музичних здібностей учнів початкових спеціалізованих музичних закладів у процесі інструментальної підготовки.
7.	Формування художньо-творчого досвіду учнів мистецьких шкіл.
8.	Формування інтересу до музикування в учнів мистецьких шкіл.
9.	Розвиток музичних здібностей учнів мистецьких шкіл у процесі ансамблевого виконавства.
10.	Розвиток музичних здібностей учня ДМШ в процесі скрипкової підготовки на основі педагогічного репертуару українських авторів
11.	Педагогічні умови інструментально-виконавської діяльності учнів мистецьких шкіл.

ІІ. Історія мистецької освіти і музичної педагогіки

№	Тема дослідження
1.	Творча та педагогічна діяльність Миколи Різоля.
2.	Виконавсько-педагогічна діяльність Володимира Пухальського в контексті розвитку Київської фортепіанної школи.

3.	Педагогічна діяльність Регіни Горовиць: принципи, форми, методи.
4.	Феномен української національної музичної мови у творчості Олександра Козаренка
5.	Вища мистецька освіта України на зламі ХХ–ХХІ століть.

III. Формування професійних умінь і навичок у майбутніх бакалаврів та молодших бакалаврів музичного мистецтва

№	Тема дослідження
1.	Формування вмінь музично-виконавської інтерпретації майбутніх бакалаврів музичного мистецтва
2.	Розвиток інтерпретаційних умінь майбутніх бакалаврів музичного мистецтва засобами джазового мистецтва.
3.	Розвиток піаністичних навичок студентів музичних коледжів у процесі концертно-виконавської діяльності.
4.	Формування готовності до самореалізації майбутніх концертних виконавців на флейті
5.	Формування вмінь аранжування у майбутніх бакалаврів музичного мистецтва засобами цифрових технологій.
6.	Формування готовності майбутніх бакалаврів музичного мистецтва до концертно-виконавської діяльності.
7.	Формування навичок проєктної діяльності у майбутніх бакалаврів музичного мистецтва у процесі занять оркестрового колективу.
8.	Формування навичок підготовки мистецьких проєктів на засадах арт-менеджменту.
9.	Формування навичок концертно-виконавської діяльності студентів музичних коледжів.
10.	Розвиток імпровізаційних умінь майбутніх бакалаврів музичного мистецтва на заняттях зі спеціального інструмента
11.	Формування мотивації студентів музичних коледжів до музично-просвітницької діяльності.
12.	Розвиток антиципації майбутніх бакалаврів музичного мистецтва у навчальному народно-інструментальному ансамблі.

Додаток Б

Зразок оформлення титульного аркушу кваліфікаційної роботи

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ
КАФЕДРА МУЗИКОЗНАВСТВА ТА МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ**

«Допущено до захисту»:

Завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти

_____ **ОЛЬГА ОЛЕКСЮК**

Протокол засідання кафедри № ____ від «_____» 2023 р.

ІВАНЕНКО ІВАН ІВАНОВИЧ

**РОЗВИТОК СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ
(КІНЕЦЬ ХХ – ПОЧАТОК ХХІ століття)**

Кваліфікаційна робота зі спеціальності

025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»

Освітньо-професійна програма **025.00.01 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

Науковий керівник:

Олексюк Ольга Миколаївна,
доктор педагогічних наук,
професор, завідувач кафедри
музикознавства та музичної
освіти

Київ - 2023

**Зразок змісту кваліфікаційної роботи у галузі музикознавства на тему
“РОЗВИТОК ФОРТЕПІАННОЇ ПЕДАГОГІКИ УКРАЇНИ ДРУГОЇ
ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ”**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	
РОЗДІЛ 1. ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ОСЕРЕДКІВ ФОРТЕПІАННОЇ ПЕДАГОГІКИ УКРАЇНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ.....	
1.1. Львів – полінаціональний осередок фортепіанної педагогіки України.....	
1.2. Київський фортепіанний осередок педагогіки України.....	
1.3. Харків – становлення та розквіт осередку фортепіанної педагогіки України.....	
1.4. Одеський педагогічний осередок фортепіанного мистецтва України...	
РОЗДІЛ 2. ДІЯЛЬНІСТЬ ВИДАТНИХ ПЕРСОНАЛІЙ У РОЗВИТКУ ФОРТЕПІАННОЇ ПЕДАГОГІКИ УКРАЇНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ.....	
2.1. Основні виконавські засоби та педагогічні принципи Ігоря Рябова, як один з етапів розвитку Київської фортепіанної школи.....	
2.2. Регіна Горовиць - характерні риси фортепіанної педагогіки однієї з основоположників Харківського осередку фортепіанної педагогіки II пол. ХХ ст.....	
ВИСНОВКИ.....	
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ.....	

**Зразок змісту кваліфікаційної роботи у галузі музичної педагогіки на тему
“РОЗВИТОК ПІАНІСТИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ ДИТЯЧИХ
МУЗИЧНИХ ШКІЛ У ПРОЦЕСІ ЕЛЕМЕНТАРНОГО МУЗИКУВАННЯ”**

Зміст

Вступ.....	
Розділ I. Науково-теоретичні основи розвитку піаністичних навичок учнів дитячих музичних шкіл	
1.1. Піаністичні навички: теоретичний та історичний аспекти.....	
1.2. Особливості розвитку піаністичних навичок у молодшому шкільному віці	
1.3. Елементарне музикування як важливий етап розвитку піаністичних навичок.....	
Висновки до розділу I.....	
Розділ II. Методичне забезпечення розвитку піаністичних навичок учнів дитячих музичних шкіл	
2.1. Структура та критерії розвиненості піаністичних навичок.....	
2.2. Методика виявлення розвиненості піаністичних навичок у учнів молодшого шкільного віку	
Висновки до розділу II.....	
Розділ III. Дослідно-експериментальна робота з розвитку піаністичних навичок учнів дитячих музичних шкіл у процесі елементарного музикування	
3.1. Експериментальна методика розвитку піаністичних навичок учнів дитячих музичних шкіл у процесі елементарного музикування.....	
3.2. Організація, зміст та хід формувального експерименту.....	
Висновки до розділу III.....	
Висновки.....	
Список використаних джерел.....	
Додатки.....	

зразок

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу магістранта

(прізвище, ім'я та по батькові)

Факультету музичного мистецтва і хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка

1. Тема роботи.

2. Актуальність теми.

3. Наявність новизни.

4. Відповідність змісту роботи її плану.

5. Ступінь розкриття теми роботи.

6. Ілюстрованість роботи (наявність розрахунків, таблиць, схем, діаграм, тощо).

7. Якість оформлення роботи.

8. Відповідність роботи спеціальності.

9. Недоліки.

10. Загальний висновок: допускається чи не допускається робота до захисту,

11. Рекомендована оцінка

Науковий керівник:

кандидат (доктор) _____ наук, доцент (професор) кафедри _____

Прізвище, ініціали

" _____ " _____ 202__ р.

зразок

Рецензія
на кваліфікаційну роботу магістранта

(прізвище, ім'я та по батькові)

Факультету музичного мистецтва і хореографії
Київського університету імені Бориса Грінченка

1. Тема роботи.
2. Актуальність теми.
3. Наявність новизни.
4. Відповідність змісту роботи її плану.
5. Ступінь розкриття теми роботи.
6. Ілюстрованість роботи (наявність розрахунків, таблиць, схем, діаграм, тощо).
7. Якість оформлення роботи.
8. Відповідність роботи спеціальності:
9. Недоліки.
10. Загальний висновок: допускається чи не допускається робота до захисту
11. Рекомендована оцінка

Рецензент:

кандидат (доктор)_____наук, доцент

(професор) кафедри_____

Прізвище, ініціали

" _____ " _____ 201__ р.

***Рецензію необхідно завірити печаткою у відділі кадрів за місцем роботи рецензента.**

Структура презентації та вимоги щодо її оформлення

Для супроводу доповіді магістрант до захисту готує презентацію на 12-15 слайдів, яка складається з: титульного слайду, інформаційних слайдів та завершального слайду.

У **титульному слайді** вказується назва закладу вищої освіти, кафедра, на якій виконувалася робота, її тема, прізвище та ініціали магістранта, прізвище та ініціали, вчене звання та посада наукового керівника.

Інформаційні слайди повинні містити:

- 1) основний зміст роботи (без зазначення підпунктів)
- 2) актуальність, науковий апарат (мета, завдання, об'єкт, предмет тощо) та база дослідження;
- 3) зміст, етапи та результати дослідження з мінімальним використанням тексту;
- 4) висновки (узагальнення результатів дослідження).

Завершальний слайд містить напис: "Дякую за увагу".

Технічні вимоги до оформлення презентації:

- 1) шаблон оформлення – шаблон для презентацій з дотриманням фірмового стилю Університету (Див. Бренд-бук <https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/korporatyvna-kultura-universytetu/2752-rekomendatsii-shchodo-vykorystannia-firmovoho-styliu-universytetu-brend-buk.html>)
- 2) параметри сторінки: розмір слайдів має відповідати розміру екрана; орієнтація слайда – альбомна; нумерація – арабськими цифрами;
- 3) текст має бути простим, лаконічним, таким, що нагадує тези;
- 4) матеріал на слайдах повинен викладатися послідовно, логічно;
- 5) використовувати ілюстративні матеріали високої якості.